

DFS' kommentarer til genstartsteamets anbefalinger

Genstartsteamet, som er nedsat af Kulturministeriet, er kommet med sine anbefalinger til genstart af idræts- og kulturlivet. Vi har i DFS gennemlæst anbefalingerne og har både en generel og overordnet kommentar til anbefalingerne og en række kommentarer til nogle af de konkrete anbefalinger.

Overordnet vil vi gerne pege på en stor bekymring for, at foreningslivet bliver glemt i anbefalingerne. Man taler konsekvent om "idræts- og kulturlivet", og mange af anbefalingerne retter sig mod enten de store idræts- og festivalbegivenheder eller den mere "tilskuerpassive" del af kulturområdet (biografer, teatre, osv.). Vi vil foreslå, at al formel omtale – også fra politisk hold – fremadrettet bliver "kultur-, idræts – og foreningslivet".

Om end vi naturligvis er helt enige i, at superligakampe, festivaler og museumsbesøg er samfundsvæsentlige aktiviteter, så er det som om de dybe fællesskaber og et demokratisk dannende foreningsarbejde, som vi i folkeoplysningen arbejder for, ikke tildeles tilsvarende betydning og opmærksomhed i genstartsteamets anbefalinger. Vi kan ikke understrege nok, hvor væsentlige de fortløbende fællesskaber, hvor man mødes om en fælles aktivitet, er for borgernes trivsel – ikke mindst ovenpå en periode, hvor alt for mange har følt sig alt for ensomme. Vores anbefaling til jer som politikere er derfor at have et øje for foreningslivets vilkår, når I skal forhandle genstart for *alle* de aktører, der befinder sig under Kulturministeriets område.

Som nævnt har vi også konkrete kommentarer til en række af anbefalingerne. Disse fremgår herunder.

Anbefaling #1: Nedsættelsen af en ekspertgruppe, som skal bistå myndighederne med udarbejdelsen af en genåbningsplan

DFS bifalder denne anbefaling. Vi vil særligt pege på at det er afgørende, at ekspertgruppen inkluderer medlemmer fra folkeoplysningen.

Anbefaling #2: Udvikling og afvikling af en bred, landsdækkende kampagneindsats, der opfordrer borgerne til at deltage i kultur- og idrætslivet

DFS bifalder denne anbefaling, som vi også selv har foreslået genstartsteamet. Vi kan dog være bekymrede for, at de 2 millioner kroner, som genstartsteamet afsætter til indsatsen, ikke rækker til en kampagne, der skal nå bredt ud til alle borgere i Danmark.

Anbefaling #3: Indførelse af superligaordning, S.A.F.E. og coronapas

DFS støtter anbefalingen om test og/eller anvendelse af coronapas i forbindelse med store arrangementer, som f.eks. festivaler og superligakampe. Men vi er stærkt modstandere af ideen om at indføre et coronapas til folkeoplysende aktiviteter. Det er afgørende for os, at de folkeoplysende fællesskaber er for alle – uagtet om man har coronapas eller ej. Der kan være forskellige årsager til, at en borger ikke har et coronapas, men de er i givet fald private, og dem hverken bør eller vil vi som folkeoplysende aktører blande os i. Vi foreslår derfor at eventuel brug af coronapas i kultur- og idrætslivet begrænses til de helt store publikumsaktiviteter som fx superligafodbold eller festivaler.

Anbefaling #4: Etablering af et innovationslaboratorium, som skal understøtte udviklingen af nye kreative løsninger, fx digital understøttelse af publikumshåndtering, hybride formater for deltagelse, osv.

DFS støtter denne anbefaling. Vi har selv foreslået genstartsteamet en lignende løsning. Corona-perioden har skabt mange nye, kreative og hybride formater for deltagelse i folkeoplysningen. F.eks. har Folkeuniversitetet opnår ikke bare langt større deltagelse til deres foredrag, men også større geografisk spredning til alle dele af Danmark. Læs f.eks. her om Folkeuniversitetets erfaringer: <https://finans.dk/erhverv/ECE12789847/onlineforedrag-tiltraekker-tusindvis-af-danskere/?ctxref=ext>

Disse erfaringer vil vi meget gerne bidrage til at udbrede og videreudvikle gennem deltagelse i et innovationslaboratorium.

Anbefaling #6: Etablering af en række puljer til udvikling og afprøvning af nye formater for aktiviteter, som kultur- og idrætslivet kan søge i forbindelse med en genåbning og genstart af sektoren.

DFS hilser også denne anbefaling meget velkommen. Vi har selv foreslået genstartsteamet at medtage puljer i deres anbefalinger. De folkeoplysende aktører er som oftest foreninger med begrænset kapital, og derfor er de fuldstændigt afhængige af at kunne søge puljemidler, hvis de skal udvikle de folkeoplysende tilbud. Dertil kommer at der er brug for puljemidler til at booste folkeoplysningen ved at skoler og foreninger kan tilbyde aktiviteter, der enten er gratis eller meget billige. Vi ser nemlig ind i en tid, hvor vi skal ud at rekruttere de mange deltagere, vi har mistet. Det kommer til at koste både tid og penge.

Langsigtede anbefalinger

Udover de seks kortsigtede anbefalinger, som tilsammen beløber sig til de 50 millioner kroner, genstartsteamet har fået rum til at lave anbefalinger for, har teamet også skitseret en række langsigtede anbefalinger, som ligger uden for deres opdrag.

Langsigtet anbefaling #1: Fortsat mulighed for at søge støtte i kompensationsordninger og anden støtte mhp. at aktører i kultur- og idrætslivet kan få økonomisk dækning for tab og ekstraudgifter under en genåbning samt et behov for risikovillig kapital.

Denne anbefaling støtter DFS varmt. For mange folkeoplysende aktørers vedkommende kommer der til at gå rigtig lang tid, førend økonomien er på samme niveau som før corona. Dette skyldes det åbenlyse, at folkeoplysende aktiviteter og forløb jo ikke er noget, man planlægger fra den ene dag til den anden. Når vi må åbne igen, bliver første skridt at få medarbejderne tilbage og at begynde planlægningen af næste sæsons aktiviteter. På grund af både den store usikkerhed samt de mange fyringer og hjemsendte medarbejdere har de folkeoplysende foreninger ikke haft ressourcer til planlægning. Så før vi er oppe på samme niveau som før corona, går der minimum et år. DFS har også selv foreslået Kulturministeriet at der arbejdes med at stille risikovillig kapital til rådighed for de folkeoplysende foreninger

Langsigtet anbefaling #2: Klippe-kortsordning til kultur og idræt til børn og unge og nyt bundfradrag ifm. kultur- og idrætsaktiviteter til voksne.

DFS støtter også denne anbefaling varmt. Vi har selv foreslået genstartsteamet at se på en klippekortsmodel eller andre former for økonomisk incitament til at få både børn, unge og voksne – ikke mindst de sårbare – tilbage til kultur- og idrætslivet.

Langsigtet anbefaling #6: Etablering af nye rettighedsmodeller, der understøtter den digitale omstilling af kultur- og idrætslivet set i lyset af udviklingen hen imod flere tilbud og aktiviteter på digitale platforme under covid-19.

DFS støtter denne anbefaling varmt. Vi er selv på aftenskoleområdet udfordret af, at reglerne om fleksible tilrettelæggelsesformer ikke understøtter de digitale behov, som covid-19 har medført. Det har fungeret under en nødlov, men der er brug for en lovændring af folkeoplysningsloven for at imødekomme muligheden for mere fleksibel tilrettelæggelse og flere hybride undervisnings- og aktivitetsformer i tider, hvor vi fungerer under normale forhold.